

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. B. N.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 3. 2020, č. j. 16 A 71/2019 – 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 12. 2019, č. j. MV-143161-6/SO-2019, zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) ze dne 4. 9. 2019, č. j. OAM-9909-20/PP-2019. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), žalobcovu žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území ČR, neboť je důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Současně byla prvostupňovým rozhodnutím žalobci stanovena lhůta 35 dní od právní moci rozhodnutí k vycestování z území ČR.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „*krajský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 18. 3. 2020, č. j. 16 A 71/2019 – 41, zamítl jako nedůvodnou. Jádrem žalobcových námitek bylo tvrzení, že nepředstavuje trvající, aktuální a skutečné nebezpečí pro veřejný pořádek. Dále namítal, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav věci, a to především ve vztahu k jeho rodinnému a soukromému životu v ČR.

[3] Krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalobce na území ČR pobýval od roku 2004. Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 12. 2016, sp. zn. 3 T 4/2016, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 3. 2017, sp. zn. 12 To 9/2017, byl žalobce pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce trvání 8 let pro spáchání zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. b) a c) zákona č. 40/ 2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „*trestní zákoník*“). Uvedenými rozsudky byla pro tutéž trestnou činnost odsouzena i jeho tehdejší družka a stávající manželka, která byla odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 6 let, a dále bratr žalobce, jenž byl odsouzen rovněž k šestiletému trestu odnětí svobody. Z trestních rozsudků vyplynulo, že žalobce nejméně od prosince 2011 do prosince 2013, jako člen organizované zločinecké skupiny, obchodoval s drogou metamfetamin (pervitin), přičemž celou skupinu řídil, drogu prodával a přijímal za její prodej finanční hotovost. Celkem se jednalo o distribuci 4 540 g drogy za minimální prodejní cenu 2 342 835 Kč. Žalobce se ke spáchání trestného činu doznal. Při hlavním líčení se hájil tím, že jako příslušník vietnamské komunity byl povinen pomáhat starším členům rodiny. Obchod s metamfetaminem řídila matka jeho nynější manželky a ostatní členové rodiny ji museli jako mladší poslouchat. Ze spisu bylo dále patrné, že žalobce byl rozhodnutím Okresního soudu v Mostě ze dne 31. 5. 2019 podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody a byla mu stanovena zkušební doba v trvání pěti let.

[4] Krajský soud uvedl, že správní orgány řádně odůvodnily závěr, že žalobce představuje aktuální nebezpečí pro veřejný pořádek, a vyložily, v čem spatřují pochybnosti o změně jeho přístupu k respektování právních předpisů. Navzdory žalobní námitce tak shledal rozhodnutí žalované i rozhodnutí správního orgánu I. stupně přezkoumatelnými. Ke správnosti těchto závěrů poté krajský soud konstatoval, že společenskou nebezpečnost trestného činu spáchaného žalobcem je nutné hodnotit jako vysokou. Nelze též pominout významné postavení žalobce v rámci organizované zločinecké skupiny, který tuto skupinu řídil a kontroloval prodej omamných látek, za nějž vybíral finanční hotovost. Trestnou činnost páchal úmyslně po dobu dvou let za účelem dosažení značného zisku. Od spáchání trestného činu sice uplynulo již sedm let, v mezidobí se žalobce další trestné činnosti nedopustil, ale z pohledu krajského soudu nemůže být tato skutečnost považována za vedení řádného života. Po uvedenou dobu byl totiž žalobce převážně buď ve vazbě, nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, čímž byl v podstatě „*donucen*“ vést řádný život. Aktuálnost a důvodnost nebezpečí pro veřejný pořádek nelze spojovat pouze s okamžikem spáchání trestného činu.

pokračování

[5] Podle krajského soudu se správní orgány nemohly bez dalšího spokojit s tím, že byl žalobce podmíněně propuštěn z výkonu trestu. Uplatnění institutu podmíněného propuštění totiž samo o sobě nevypovídá nic o riziku dalšího protiprávního jednání žalobce, nezaručuje, že se skutečně napravil, a to i s ohledem na povahu protiprávního jednání, kterého se dopustil, a roli, kterou při tom zastával. Je to právě až zkušební doba, stanovená Okresním soudem v Mostě, která může poskytnout dostatek času k prokázání, že se žalobce opravdu napravil. Krajský soud v tomto směru odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 10 Azs 312/2016 – 59, a ze dne 6. 2. 2013, č. j. 1 As 175/2012 – 34. Krajský soud též podotkl, že žalobce upřednostnil svou komunitu a rodinu před dodržováním zákona, k této komunitě a rodině se po propuštění z vězení vrátil. Považoval proto za oprávněnou pochybnost správních orgánů o změně v přístupu žalobce, neboť by znovu mohl nadřadit poslušnost k rodině nad povinnost chovat se v souladu s právními předpisy.

[6] Krajský soud dále zmínil, že se správní orgány při posuzování aktuálnosti a důvodnosti hrozby, kterou žalobce představuje pro veřejný pořádek do budoucna, nespokojily s pouhým odkazem na skutečnost, že se v minulosti dopustil trestného činu. Naopak vzaly v úvahu závažnost spáchaného trestného činu, úlohu žalobce a jeho rodiny v rámci trestné činnosti, dobu, která od jejího spáchání uplynula, následné chování žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody, jakož i rozhodnutí soudu o podmíněném propuštění na svobodu. Zohlednily tedy individuální okolnosti případu a své rozhodnutí nepostavily toliko na předchozím odsouzení žalobce.

[7] Krajský soud uzavřel, že skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně. Neztotožnil se s námitkou, že správní orgány měly vyslechnout manželku a syna žalobce. Provedení těchto důkazů považoval za nadbytečné. Rovněž důkazy předložené žalobcem v rámci odvolacího řízení (oddací list, těhotenský průkaz manželky žalobce s lékařskou zprávou, informace Městského úřadu Rumburk o vztahu syna žalobce a jeho rodičů po jejich propuštění z výkonu trestu odnětí svobody) nemohly na závěrech správního orgánu I. stupně nic změnit, neboť pouze potvrzovaly nikým nerozporovanou skutečnost, a to existenci pouta vytvořeného mezi žalobcem a jeho rodinou.

[8] Proti rozsudku krajského soudu podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Nejprve namítá, že nepředstavuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Aktuálnost a důvodnost nebezpečí není možno dovozovat jen z toho, že v minulosti spáchal závažný trestný čin, což učinil krajský soud. Stěžovatel v tomto směru odkazuje na Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice 2004/38/ES“), podle níž musí být opatření přijatá z důvodu veřejného pořádku založena výlučně na osobním chování dotčené osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě pro vyvození jednoznačného závěru nepostačuje. Posledně uvedené pravidlo považuje stěžovatel pro svůj případ za klíčové. Směrnice 2004/38/ES též zakazuje generálně-preventivní opatření, právě to však bylo v dané věci aplikováno. Krajský soud

své závěry opřel výlučně o skutečnost, že stěžovatel spáchal trestný čin a jeho rozhodnutí je výrazem generální prevence drogové kriminality. Stěžovatel je vzhledem ke svému chování před i po spáchání trestné činnosti přesvědčen, že hrozbu pro veřejný pořádek nepředstavuje.

[9] Obdobně jako v žalobě dále argumentuje tím, že jej Okresní soud v Mostě podmíněně propustil z výkonu trestu odnětí svobody. Pokud by tento soud zjistil jakoukoli skutečnost odůvodňující závěr, že by stěžovatel mohl na svobodě závažně narušit veřejný pořádek, žádost o podmíněné propuštění by zamítl. Okolnost stanovení dlouhé zkušební doby na to nemá žádný vliv. Závěry orgánů veřejné moci by si neměly odporovat, to se ovšem v daném případě stalo, neboť správní orgány nerespektovaly názor Okresního soudu v Mostě. Úvahy krajského soudu nejsou v tomto ohledu srozumitelné. Krajský soud na jednu stranu uznal, že podmínkou podmíněného propuštění z výkonu trestu je, aby odsouzený prokázal, že v budoucnu povede řádný život. Na druhou stranu však konstatoval, že podmíněné propuštění samo o sobě nevypovídá o riziku dalšího protiprávního chování a neznamena, že propuštěný již nepředstavuje hrozbu pro společnost. Krajský soud tedy měl vysvětlit, proč na stěžovatele pohlíží jinak, než jak na něj pohlížel Okresní soud v Mostě, který rozhodoval na základě aktuálního chování stěžovatele.

[10] Podle stěžovatele také krajský soud porušil směrnici 2004/38/ES, neboť svoje závěry opřel o to, že dosud neskončila zkušební doba stanovená rozhodnutím o podmíněném propuštění. Úvaha, podle níž je propuštěný cizinec hrozbou pro společnost až do skončení zkušební doby, je nelogická a příčí se institutu podmíněného propuštění. Aktuálnost hrozby pro veřejný pořádek je možné zdůvodnit jen chováním cizince. Dále lze dle stěžovatele z názorů krajského soudu odvodit, že to byl sám stěžovatel, kdo měl prokázat, že nebezpečí pro veřejný pořádek již nepředstavuje. V tomto směru však leží „*důkazní břemeno*“ na správních orgánech.

[11] Stěžovatel dále na více místech kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Krajský soud neuvedl, proč se domnívá, že by stěžovatel mohl znovu nadřadit poslušnost k rodině nad respekt k dodržování právních předpisů, a neobjasnil, co měl na mysli návratem stěžovatele „*ke své komunitě*“. Nepřezkoumatelné jsou též úvahy soudu o tom, že stěžovatel byl po dobu výkonu vazby a trestu odnětí svobody „*donucen*“ vést řádný život. I osoby, které jsou ve vězení, mohou páchat další trestnou činnost či se dopouštět kázeňských přestupků. Jen ti, kteří se chtějí chovat řádně, mohou být podmíněně propuštěni z výkonu trestu. Krajský soud dále nikde v rozsudku nekonkretizoval, z jakých individuálních okolností života stěžovatele – vyjma spáchané trestné činnosti – vycházel. Při aplikaci § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců je třeba prokázat, že cizinec představuje hrozbu pro veřejný pořádek, nikoli prokázat, že neexistují „*záruky jeho spořádaného života*“.

[12] V závěru kasační stížnosti vyjadřuje stěžovatel nesouhlas s názorem krajského soudu, podle kterého byl ve správním řízení dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Krajský soud se nevypořádal s tím, že manželka a syn žalobce jsou občany EU a po narození

pokračování

dalšího dítěte budou ještě dlouho na stěžovateli závislí. Bez pobytu v ČR se bude muset celá rodina přesídlit do Vietnamu.

[13] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[14] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu 102 s. ř. s. přípustná a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Napadený rozsudek Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Ze systematického hlediska je nejprve vhodné zabývat se kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy tvrzenou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný, musel by jej Nejvyšší správní soud zrušit, a to i bez námítky stěžovatele. Zdejší soud však rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným neshledal, tato námitka tak není důvodná z důvodů předestřených níže.

[17] Krajský soud v rozsudku řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí, vypořádal se se všemi podstatnými žalobními námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací (viz zejména odstavce 18 až 43 napadeného rozsudku). O tom, že je napadený rozsudek opřen o dostatek relevantních důvodů, ostatně svědčí i skutečnost, že stěžovatel s jeho závěry věcně polemizuje v kasační stížnosti, což by v případě nepřezkoumatelnosti rozsudku fakticky nebylo možné.

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti k této otázce konkrétně uvádí, že krajský soud (a) neuvedl, proč se domnívá, že by stěžovatel mohl znovu nadřadit poslušnost k rodině nad respekt k dodržování právních předpisů, a neobjasnil, co měl na mysli návratem stěžovatele „*ke své komunitě*“; (b) nezdůvodnil úvahu, že stěžovatel byl po dobu výkonu vazby a trestu odnětí svobody „*donucen*“ vést řádný život; (c) nikde v rozsudku nekonkretizoval, z jakých individuálních okolností života stěžovatele vycházel a (d) se nevypořádal s faktem, že manželka a syn žalobce jsou občany EU a jsou na stěžovateli závislí.

[19] Nejvyšší správní soud k tomu předně uvádí, že stěžovatel evidentně zaměňuje nesouhlas se závěry krajského soudu s jejich přezkoumatelností. Přezkoumatelnost napadeného rozsudku a správnost tam vyslovených závěrů jsou přitom odlišné kategorie. Jak již bylo uvedeno výše, krajský soud napadený rozsudek dostatečně odůvodnil. K bodu (a) lze uvést, že krajský soud ozřejmil, proč by podle jeho názoru mohl stěžovatel opětovně páchat trestnou činnost. Podotkl, že organizovanou zločineckou skupinu tvořili výhradně

rodinní příslušníci stěžovatele, s nimiž i po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nadále žije. Sám stěžovatel přitom v trestním řízení vypověděl, že si byl vědom protiprávnosti svého jednání, ale jako příslušník vietnamské komunity musel poslouchat starší členy rodiny. Právě tím krajský soud odůvodnil domněnku, že i v budoucnu by mohl stěžovatel v tomto přístupu k respektování právních norem pokračovat (k tomu viz zejména odst. 30 napadeného rozsudku). Obdobně ani úvaha, že ve výkonu trestu odnětí svobody „musel“ stěžovatel vést řádný život, není nepřezkoumatelná [viz bod (b) výše]. Stěžovateli lze jistě přisvědčit v tom, že odsouzený se ve výkonu trestu *de facto* nemusí chovat řádně (tj. může se dopustit např. kázeňských deliktů), to nepochybně záleží na jeho osobním přístupu. Uvedené však nesouvisí s přezkoumatelností závěrů krajského soudu, který danou pasáží (viz odstavce 28 napadeného rozsudku) reagoval na žalobní námitky ohledně aktuálnosti nebezpečí pro veřejný pořádek a to, že od spáchání trestného činu uplynulo již sedm let. Úvaha, že osoba, která se nachází ve vazbě či ve výkonu trestu odnětí svobody, zpravidla nepokračuje v páčání trestné činnosti či jiném protiprávním jednání, není nelogická či iracionální.

[20] Důvodné není ani tvrzení, že krajský soud v rozsudku nekonkretizoval, z jakých individuálních okolností života stěžovatele vycházel, kromě poukazu na jeho předchozí odsouzení [viz bod (c) výše]. Ani v tomto ohledu není rozsudek nepřezkoumatelný, neboť je z něj zřejmé, že krajský soud vzal v potaz nejen trestný čin stěžovatele a jeho závažnost, ale i okolnosti jeho spáchání, rozhodnutí o podmíněném propuštění z výkonu trestu či rodinné poměry stěžovatele. K námitce sub (d) výše lze dodat, že krajský soud se otázky rodinných vazeb stěžovatele v ČR a míře zjišťování skutkového stavu věci ze strany správních orgánů věnoval především v odstavcích 36 až 40 napadeného rozsudku. Stěžovatel v žalobě namítal, že jeho manželka a syn měli být účastníky správního řízení, měli být vyslechnuti a žalovaná též měla zohlednit nové důkazy předložené spolu s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí. Se všemi těmito námitkami se krajský soud v uvedených odstavcích svého rozsudku vypořádal a jeho závěry jsou přezkoumatelné. Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy není dán. Proti nesprávnému posouzení právních otázek krajským soudem lze kasační stížností brojit důvodem dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., což ostatně stěžovatel také činí.

[21] Ke správnosti právních závěrů krajského soudu uvádí Nejvyšší správní soud ve světle argumentů stěžovatele následující.

[22] Podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.*

[23] Dle čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES *opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů*

pokračování

společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.

[24] Stěžovatel především namítá, že krajský soud založil svoje závěry pouze na tom, že byl odsouzen pro trestný čin, aniž by zohlednil osobní chování stěžovatele, a že je napadený rozsudek projevem generální prevence před drogovou kriminalitou. Tomu Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit.

[25] Jak již bylo naznačeno (blíže k tomu viz rekapitulace argumentace krajského soudu v odstavcích [4] až [6] výše), krajský soud vzal v potaz (stejně jako správní orgány) nejen pravomocné odsouzení stěžovatele pro trestný čin, ale zohlednil i další konkrétní okolnosti případu stěžovatele, především povahu a závažnost spáchaného trestného činu, roli stěžovatele v rámci organizované zločinecké skupiny a důvody, které ho ke spáchání činu vedly, fakt, že byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu, apod. Není tak pravdou, že důvodem pro zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území ČR bylo bez dalšího jen samotné odsouzení stěžovatele pro trestný čin, aniž by bylo zohledněno především jeho osobní chování. Odůvodnění napadeného rozsudku se přímo vztahuje ke stěžovateli a je založeno na posouzení individuálních okolností daného případu, „projev generální prevence“ v něm Nejvyšší správní soud nespatřuje. Navíc stěžovatel v kasační stížnosti tento argument dále nerozvíjí, na tuto obecnou námitku tak může od soudu dostat jen obecnou odpověď.

[26] Dalšími námitkami míří stěžovatel proti tomu, že správní orgány i krajský soud v rozporu s principem předvídatelnosti *de facto* posoudily věc odlišně než Okresní soud v Mostě, který stěžovatele podmíněně propustil na svobodu. Podle stěžovatele měl krajský soud vysvětlit, proč nesdílí závěry Okresního soudu v Mostě, který v osobě stěžovatele aktuálně žádnou hrozbu pro společnost nespatořoval. Ani této argumentaci Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje.

[27] Předně je třeba uvést, že kasační soud souhlasí s názorem krajského soudu, že podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody samo o sobě a bez dalšího neznamená, že se cizinec napravil, povede řádný život a již žádné nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu zákona o pobytu cizinců nepředstavuje. Pokud by byly v tomto smyslu správní orgány vždy „vázaný“ tím, že došlo k podmíněnému propuštění (či k propuštění po vykonání celého trestu), byla by možnost aplikace výhrady veřejného pořádku *de facto* vyprázdněna. Otázku nebezpečí cizince pro veřejný pořádek je třeba posuzovat samostatně, a to zejména s ohledem na povahu jeho trestné činnosti a další zjištěné okolnosti, a to i poté, co byl z výkonu trestu (podmíněně) propuštěn (srov. krajským soudem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 312/2016 – 59; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[28] Rozhodování Okresního soudu v Mostě, jako soudu trestního, o podmíněném propuštění stěžovatele, proto nelze směřovat s rozhodováním podle zákona o pobytu cizinců způsobem, jak je naznačeno v kasační stížnosti (viz odstavec [9] výše). Smysl, účel a předmět obou řízení je odlišný. Správní orgán I. stupně v rámci rozhodování o žádosti

stěžovatele o přechodný pobyt neposuzoval, jak se choval ve výkonu trestu odnětí svobody a zda plněním povinností prokázal polepšení. Ustanovení § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců má preventivní charakter a jeho účelem je ochrana bezpečnosti a veřejného pořádku.

[29] Významem podmíněného propuštění a chování cizince ve zkušební době pro posouzení hrozby závažného narušení veřejného pořádku ve smyslu § 87e zákona o pobytu cizinců se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 Azs 29/2019 – 33, v němž konstatoval, že „[p]ři posuzování osobnosti a prognózy dalšího chování osoby, která byla odsouzena pro trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, je nutno rozlišovat dva úhly pohledu. Tím prvním je **hledisko trestněprávní a kriminologické**. Druhým, a v řadě ohledů **přísnějším** z pohledu nároků, které se na posuzovanou osobu kladou, je pak **hledisko cizinecko-právní**. (...) K podmíněnému propuštění má podle § 88 trestního zákoníku dojít poté, co soud shledá, že odsouzený svým chováním ve výkonu prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život. Soud tedy k podmíněnému propuštění odsouzeného přistupuje tehdy, je-li s ohledem na dosavadní chování přesvědčen o rozumné naději na jeho nápravu. Trestněprávní pohled je – a musí – být vždy veden zásadou subsidiarity trestní represe, a tedy obecně vzato 'dávát šanci' k návratu na svobodu, jsou-li rozumné důvody k víře, že bude využita. Míru této 'trestněprávní naděje' však nelze bez dalšího ztotožňovat s tím, nakolik ten odsouzený, který je současně cizincem, představuje důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Trestněprávní odsouzení pro nikoli bagatelní trestný čin je zpravidla signálem toho, že takové důvodné nebezpečí je zde dáno. Signál neznamená jistotu, avšak nelze jej nevzít v úvahu. **Bylo-li nutno považovat výše popsany trestný čin, jehož se žalobce dopustil, za nebezpečný, musely by v řízení vyjít najevo významné skutečnosti, jež by dávaly vysokou míru naděje, že přes minulé závažné pochybení již žalobce nyní nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nepředstavuje.** Takovými skutečnostmi může být jeho chování po odsouzení, jež vyústilo v podmíněné propuštění. **Samo o sobě však podmíněné propuštění nelze považovat za dostatečný důvod pro závěr, že takové nebezpečí neexistuje.** Jinak řečeno, aby správní orgán mohl učinit závěr, že nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, již nehrozí, musela by v době, kdy je žalobce podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, existovat velmi vysoká pravděpodobnost, že se nedopustí podobného jednání, za jaké byl odsouzen, a že i v jiných ohledech nebude představovat jeho pobyt na území ČR nebezpečí pro veřejný pořádek. Poté, co žalovaný (míněno žalobce – pozn. NSS) svoji důvěryhodnost zásadním způsobem zpochybnil spácháním trestného činu významné závažnosti, je spravedlivé po něm vyžadovat významnou míru ujištění, že podobné jednání u něho pro futuro již nehrozí. Tato pravděpodobnost by měla výrazně přesahovat míru 'trestněprávní naděje' na polepšení, jež mohla být důvodem pro žalobcovo podmíněné propuštění“ (zvýraznění přidáno – pozn. NSS).

[30] Správní orgány tedy pochopitelně nemohou rozhodnutí trestního soudu o podmíněném propuštění zcela pominout, to se však v dané věci nestalo, příslušné rozhodnutí Okresního soudu v Mostě je ve správním spise založeno a správní orgány si především byly vědomy, že k propuštění stěžovatele došlo. I krajský soud se pak této otázce v napadeném rozsudku věnoval a zdůvodnil, proč stěžovatel i po propuštění

pokračování

z vězení může představovat hrozbu pro veřejný pořádek. Ve shodě se správními orgány uvedl, že kromě značného zisku bylo motivem stěžovatelova protiprávního jednání to, že musel poslouchat starší členy rodiny, kteří výrobu a prodej drog organizovali. Poslušnost v rámci rodiny tak pro něj byla důležitější, než respekt k zákonům země, která jej přijala a na jejímž území pobýval. Stěžovatel se přitom i po propuštění z výkonu trestu vrátil mezi své rodinné příslušníky, se kterými v minulosti závažnou trestnou činnost páchal, trvá proto důvodná obava, že by ji mohl i v budoucnu opakovat. Významnou okolností též bylo to, že role stěžovatele v organizované zločinecké skupině nebyla zanedbatelná, naopak byla velmi významná, neboť stěžovatel skupinu řídil a omamné látky prodával odběratelům.

[31] S těmito závěry Nejvyšší správní soud souhlasí a to, že stěžovatel **ve výkonu trestu** odnětí svobody svým chováním prokázal splnění podmínek pro podmíněné propuštění (srov. § 88 odst. 1 trestního zákoníku), není v daném případě dostatečnou zárukou, že i **na svobodě** povede řádný život a má mu být uděleno požadované pobytové oprávnění. Pro úplnost lze dodat, že usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 31. 5. 2019, č. j. 6 PP 66/2019 – 53 (viz č. l. 12 spisu správního orgánu I. stupně) neobsahuje odůvodnění, neboť se po jeho vyhlášení odsouzený (stěžovatel) i státní zástupce vzdali práva stížnosti. Je proto nepřijatelná námitka, dle níž měl krajský soud vysvětlit, proč se odchýlil od závěrů Okresního soudu v Mostě, neboť žádné konkrétní závěry nejsou z rozhodnutí o podmíněném propuštění patrné.

[32] Konečně ani poslední námitka stěžovatele, podle níž krajský soud porušil směrnicí 2004/38/ES, neboť konstatoval, že stěžovatel bude hrozbou pro veřejný pořádek až do skončení pětileté zkušební doby, není důvodná. Krajský soud totiž nic takového neuvedl, pouze podotkl, že je „[n]adto (...) přesvědčen, že je to až zkušební doba, která byla okresním soudem stanovena, jež může poskytnout dostatek času, aby odsouzený prokázal, že účel trestu byl naplněn a prakticky osvědčil, že již vede řádný život.“ Tato zmínka koresponduje s výše naznačenými okolnostmi případu stěžovatele, u něhož nebylo možné bez dalšího konstatovat, že již samotné podmíněné propuštění svědčí o tom, že nadále nepředstavuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení pro zájmy společnosti. Samo uplynutí zkušební doby nemusí představovat jasný mezník v intenzitě nebezpečnosti cizince, jakkoli obvykle bude významným faktorem pro posouzení nebezpečí, které může pro veřejný pořádek představovat (srov. výše citovaný rozsudek tohoto soudu č. j. 2 Azs 29/2019 – 33). V nyní projednávané věci rozhodovaly správní orgány o žádosti stěžovatele s odstupem jen několika měsíců poté, co byl propuštěn z věznice, stanovená pětiletá zkušební doba tak byla teprve na počátku a neuplynul z ní ještě ani jeden celý rok.

[33] Dále není pravdou, že z napadeného rozsudku vyplývá, že to byl stěžovatel, kdo měl prokázat, že již nepředstavuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Krajský soud nic takového po stěžovateli nepožadoval, nepřenesl na něj „*důkazní břemeno*“, naopak se sám zabýval všemi zjištěnými skutečnostmi rozhodnými pro posouzení, zda trvá ohrožení veřejného pořádku, a nepochybil, jestliže za daného skutkového stavu věci žalobu zamítl.

[34] K námitce nezjištění skutkového stavu věci stěžovatel v podstatě nic bližšího neuvedl. Jak již bylo uvedeno výše v rámci úvah o přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, krajský soud jej řádně odůvodnil a se souvisejícími žalobními námitkami se dostatečně a srozumitelně vypořádal. Proti jeho závěrům stěžovatel v této souvislosti nepředestřel v kasační stížnosti žádnou konkurující argumentaci, k níž by se mohl Nejvyšší správní soud vyjádřit. Zdejší soud tak neshledal ani naplnění kasačního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[35] Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadený rozsudek krajského soudu je v souladu se zákonem. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1, *in fine* s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[36] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaná náhradu nákladů výslovně neuplatnila a Nejvyšší správní soud ani ze spisu neshledal, že by jí vznikly náklady nad rámec její běžné administrativní činnosti. Soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. prosince 2021

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu